

leven heeft, maar ZEGT Hij ook den Heiligen Geest toe, die het geloof werkt, waardoor Hij ons Christus en al zijn weldaden deelachtig maakt. DIENOVEREENKOMSTIG werkt Hij in zijn UITVERKORENEN hetgeen Hij van ALLEN eischt, vervullende aan HEN de BELOFTE des verbonds, rekenende..." etc.

Hier neemt het vierde formulier der groep-eenigheid, zijn zwaai naar de Ridderbos-Grosheide-opinie. Het neemt den zwaai evenwel zeer kunstmatig. Het zegt wel: „DIENOVEREENKOMSTIG“, maar dit schijnbaar nuchtere woord is hier ongeloofelijk lichtvaardig. Want het is nergens verantwoord. Het neemt den schijn van concluderen aan, maar meer dan schijn is er niet. Er is integendeel een brutaal heen-loopen over de grondvragen die al eeuwen lang in geding zijn: vragen aangaande het onderscheid tusschen belofte en belofte, tusschen pollicitatie en promissie, vragen van conditie, stipulatie, afwachting van acceptatie, van éézijdige dan wel tweezijdige relatie.

Men zegt, dat heel wat „bezwaarden“ in slaap gebracht zijn door dit groepsformulier. Geen wonder: ze worden door een woord gelijmd, maar verder zakelijk gladweg genegeerd. K. S.

KERKELIJK LEVEN

WEERSTANDEN INZAKE DEN VOORTGANG DER REFORMATIE, III.

Zie ik het goed dan zijn er hier en daar onder ons weerstanden inzake den voortgang der reformatie van de kerk en van de andere samenlevingsverbanden. Er is te ontdekken bij sommigen een neiging om het maar te laten bij de verwerping van de binding aan de confessionele leeruitspraken, die door Utrecht is geëischt en van de kerkontbindende kerkrechtelijke theorieën, die Utrecht heeft geproclameerd. Deze neiging is wel te verklaren.

Zij worden bij sommigen hierdoor veroorzaakt, dat zij niet ziende hoe de Woordverlating en de afval overal en in alles doorgedrongen is en ook doordringen moest, verbaasterende het interne leven der kerk als ook het leven in de andere samenlevingsverbanden, geen oog hebben voor de betekenis en strekking van de reformatie van het hart. Zij meenen de reformatie beperkt te moeten zien tot de kerk en dan bepaaldelijk tot het afwerpen van het meergenoemde tweeterlijk juk. Ze zijn met hun hart aan deze bepaalde punten blijven hangen, die in dezen kerkelijken strijd, dien ze gevoerd hebben, aan de orde waren, maar over welke door hun vrijmaking is beslist. Alles, zoo meenen zij, is nu oké en ze zetten achter de vrijmaking dus een punt. Verder gaat alles gewoon door als gisteren en eergisteren. Het kerkelijk leven heeft hetzelfde aspect behouden als vroeger en het leven in de andere samenlevingsverbanden eveneens. Eigenlijk is er niets veranderd dan dit, dat zij met hun kerkelijk leven weer tot voor 1944 zijn teruggekeerd. Is hier vruchtdragende reformatie van het hart? Zij vinden bij anderen haar oorzaak in het feit, dat zij toch weer teruggevallen zijn in een zekere gearriveerdheid. Ze hebben weer gekregen dat hooghartige burgerlijke besef: wij „zijn“ er. Het eerste en tegelijk het laatste station, waar ze zijn aangekomen en uitgestapt, is dat van de verwerping van de binding en 't hiërarchisch kerkrecht. Ze hebben dat daar opgeruimd en zijn ingegaan in de rust, welke zij altijd zoet gevonden hebben en nu eindelijk hebben gevonden. Het verkleinde kerkelijke kringetje, waarin ze nu verkeerden, is gezuiverd van allerlei bespottelijke kerkelijke potentiaats, van allerlei ergerlijke en onrust brengende plaatselijke misstanden en ongerechtigheden. Ze zijn van een hoop ballast verlost. En het verkleinde kerkelijke kringetje, waarin ze nu leven, is zoo machtig knus en gezellig, dat ze zich volkomen op hun gemak gevoelen. Ze hebben alles wat hun kerkelijk hart begeert. Wat zou er nog meer te wenschen zijn? Ze „zijn er“ en ze zijn in de rust. De wereld daarbuiten komt heelemaal niet in aanmerking. Het gearriveerd zijn is het kenmerk van hun kerkelijk leven. Is er reformatie van het hart?

Bij derden weer worden zij veroorzaakt door een zekere angst voor een aversie tegen wat ze noemen: het doortrekken van de scheur in de andere samenlevingsverbanden. Het is, vinden ze, al erg genoeg, dat de kerk is gescheurd. Ze erkennen wel, dat dit niet anders kan en dat daarvan de bekende synodes de schuld zijn. Maar dáár moet het dan ook bij blijven. In al de andere samenlevingsverbanden moeten wij dan, zoo goed en zoo kwaad als het gaat, er maar van maken wat ervan te maken is. Het blijkt daarin helaas wel telkens, dat het met de verhoudingen niet vlak is, dat de samenwerking heel stroef gaat, maar dat moet dan maar aanvaard. Als er maar, het koste wat het kost, wordt voorkomen, dat er meer wordt kapot gemaakt en dat de eenheid wordt gebroken. Geërgerd vragen ze soms: moet dan alles kapot?

Deze instelling aarzelen ik niet een groote misvatting te noemen. Zij komt ook niet overeen met de werkelijkheid. Want in werkelijkheid is het niet zoo, dat alles

kapot gemaakt wordt, maar dat alles reeds kapot is. Zoals de scheur in de kerk er in feite reeds was lang voor Utrecht de zondige besluiten nam, omdat, waar als vrucht van de deformatie van het hart de kerk gedeformeerd is, er geen eenheid, maar slechts gescheurdheid der kerk is, zooals door die zondige besluiten die scheur zich slechts in het zichtbare ging afteekenen, zoo is het nu ook in de andere samenlevingsverbanden. De scheur is daar reeds. Zij moet alleen nog maar openbaar worden. En zij is er reeds, omdat ook in die andere samenlevingsverbanden hetzelfde verschijnsel optreedt als in de kerk vóór de openlijke scheuring, n.l. de verlating van het Woord en de afval van den God des verbonds als vrucht van de deformatie van het hart. Het is die Woordverlating en die afval, die het Chr. leven hebben verbasterd en de bediening van het ambt aller geloovigen afvallig hebben gemaakt. Alwie, zelf teruggekeerd tot den Heere en Zijn Woord in zijn hart, de onderscheiden samenlevingsverbanden neemt onder de loupe der Schrift en ze aan het Woord toetst, dat toch alléén normerend is voor de praktijk van het leven in alles, ontdekt hij daarin nog profeten, die den Naam Gods belijden — en dat is nog wat anders dan over Gods Naam praten of dien Naam zoo nu en dan noemen —, ontdekt hij daarin nog priesters, die zich zelf den Heere offeren tot een levend dankoffer — en dat is nog heel wat anders dan offerallures aannemen, die zelfhandhaving beteekenen —, ontdekt hij daarin nog koningen, die met een vrije en goede consciëntie in dit leven tegen de zonde en den duivel strijden — en dat is nog heel wat anders dan rinkelen met de sporen en kletteren met de sabels en strijdleuzen ophelfen —? Waar Woordverlating en afval een feit moet zijn vanwege den afval van het hart, daar is ook de scheur een feit. Want daar is de band, die samenbindt tot samenwonen en samenwerken, de band aan het Woord en aan den Heere, gebroken. Daar is door het oordeel des Heeren een „ban“. Alléén de binding van allen aan den Heere en Zijn Woord binden in waarachtige eenheid saam tot samenleven en samenwerken. Zoo niet, dan is dat saamleven en -werken gespleten, gescheurd. Men kan nu wel als een struisvogel den kop in het zand steken, maar daarmede wordt het feit van de latent aanwezige scheur niet ongedaan gemaakt. Hoe zwaar en verdrietig dat ook is, men moet den geloofsmoed hebben de werkelijkheid onder de oogen te zien en die te aanvaarden. Om dan in die concrete situatie te doen wat roeping is naar het Woord van God. Doet men dat niet, dan zoekt men in feite een valsche eenheid, die den Heere een gruwel is en voor Hem niet kan bestaan, omdat ze niet is „eenigheid des waren geloofs“. Slechts vrijmaking en wederkeer tot den Heere en Zijn Woord als daad van een onmiddellijke persoonlijke gehoorzaamheid is hier eisch des Heeren. Dat zal de ware eenheid in de andere samenlevingsverbanden weer tot stand brengen. En daarmee een voor God verantwoord samenleven en samenwerken. Wie de reformatie der kerk aanvaardt als vrucht van een reformatie des harten hebben den moed des geloofs haar in haar vollen omvang te aanvaarden. Niet exclusief voor de kerk, maar voor heel 't leven. En hij bringe het, reeds door zijn persoonlijke gehoorzaamheid aan den Heere en Zijn Woord in al die samenlevingsverbanden tot een beslissing, zooals hij dat ook in de kerk heeft gedaan. Dan, van tweeën één, zal er bekeering komen en de eenheid is gered, of de scheur zal zich gaan afteekenen in het zichtbare. En dan is de eenheid ook gered.

Waken wij toch, dat we niet op de bres gaan staan voor onze zgn. „heilige huisjes“, die vaak niet meer zijn dan afgodstempels. Want welke gemeenschap is er tusschen den tempel Gods en de afgoden? God beware ons er voor, dat we ons „leven“ dat wil ook zeggen — want ons „leven“ is nooit een leeg ding — onze levensinhouden zouden willen behouden en niet zouden willen verliezen om Christus' en Zijns Evangelies' wil. Want wie behouden wil die verliest. Maar die verliezen wil, die behoudt. En hij neme zijn kruis op en volge zijn Heer. Hij drage het vroolijk, Hem aanhangend met een waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde, opdat hij dit leven (hetwelk toch niet anders is dan een gestadige dood) om Gods wil getroost verlate, en ten laatsten dage voor den rechterstoel van Christus, zonder verschrikking moge verschijnen.

Zeker, daarmede wordt wel een zware taak en groote verantwoordelijkheid ons op de schouders gelegd. Ieder rekene er op, dat hij het erg druk en erg moeilijk krijgen zal. We zullen in het hoekje komen, waar de slagen vallen en verachting en smaad ons deel is. We zullen tegen een sterken stroom op moeten roeien. We zullen ook in eigen kring worden misverstaan. We zullen in de wereld verdrukking hebben. Het zij zoo, want het gaat ons niet om ons, noch om onze misereabele zaakjes. Het gaat om trouw aan onzen Heer en Koning en om Zijn zaak in deze wereld. Misschien zijt ge geneigd — nog niet geheel verlost uit het verleidelijke schema van machtsapparaat en het oefenen van invloed — te zeggen: ach, we zijn maar een handjevol, we zijn zoo klein, wat zullen wij? Luister dan naar wat uw God u zegt: klein? wat is klein? Eén is méér dan duizend. Was één Elia niet méér dan duizend Baälpriesters? Was dat handjevol visschers uit Galiléa niet méér dan alle imperatoren op den troon van Rome? En één Luther dan? En één

UIT DE SCHRIFT

GEEN DESERTEURS MEER.

Toen hij (= Elia) dat zag, maakte hij zich op, en ging heen, om zijns levens wil.

1 Kon. 19:3a.

De onverschrokken held van den Karmel slaat op de vlucht voor het dreigend ultimatum van deze razende furie Izebel. Nu is alle vluchten in dagen van vervolging zeker geen zonde. Niemand zal de profeten veroordeelen, die Obadja verborg, of Paulus bij zijn vlucht uit Damascus in staat van beschuldiging stellen. En hoeveel helden uit de dagen der Reformatie hebben zich niet door vlucht aan de handen van vijanden onttrokken! Maar Elia's vlucht, hoezeer begrijpelijk, is wel zonde voor God. Het motief was verkeerd. Hij vlucht uit vrees, — en met het doel zijn leven te redden, d.i. om het vege lijf te bergen. Daardoor schiet hij als ambtsdrager te kort. Deze mag ook in zijn vluchten niet zichzelf zoeken, maar alleen de vervulling van zijn roeping beoogen.

Daarbij — Elia had een bijzondere plaats. Hij kon in het geloof beschikken over de krachten des hemels en zijn belagers in Gods Naam doodden. Door zijn vlucht verhindert hij de overwinning van den Karmel uit te werken, ook tegenover Izebel. Elia is deserteur geworden. En toch moet Satans macht, die in Izebel werkt, gebroken worden! De eer des Heeren moet daarin uitkomen. En de bevrijding van Gods volk moet worden bewerkt. Een Sterkere dan Elia zal straks in het strijdperk treden. Hij zal niet vluchten om Zijns levens wil, al is de dreiging duizendmaal sterker. Hij is de Goede Herder, Die Zijn leven geeft voor de schapen. Daarom heeft Hij het recht, mij te plaatsen onder deze wet van Zijn koninkrijk: Wie zijn leven zal zoeken te behouden, die zal het verliezen; maar wie zijn leven zal verliezen om Mijnen wil, die zal het behouden. Hij overwint in ons de zonde der desertie.

Dr M. B. VAN 't VEER t.

Calvijn? Niet het getal beslist, maar de gehoorzaamheid; het nuttig-zijn al zou het met zich meebrengen een verteerd-moeten-worden. Als alle weerstanden van ongelooft en klein geloof maar overwonnen worden en wij heengaan in deze onze kracht, de kracht van het geloof.

Na deze algemeene inleiding wil ik een volgende maal beginnen met iets te zeggen over de reformatie van de bediening van het ambt der diakenen. Ook hoop ik nog een en ander te schrijven over de reformatie van onze zgn. „evangelisatie“-arbeid. En allicht nog over een en ander, dat het interne leven der kerk raakt. Als het God belieft hoop ik eveneens van tijd tot tijd in dit blad een en ander te schrijven over de doorwerking welke de reformatie van ons hart hebben moet in de andere samenlevingsverbanden. Opdat we zoo verder komen.

KNOOP.

OVER LINGGADJATI EN.... DE LEERUITSPRAKEN, I.

Het is wel een ontzaglijke tijd, waarin wij het nieuwe jaar begonnen zijn. Een jaarwisseling hebben wij beleefd, die van historische betekenis zal zijn voor ons land, voor heel de wereld. En dan denken wij nu vooral aan dat ééne punt, dat nog maar al te zeer onder de kersttakken gecamoufleerd en in het kaarslicht geflatteerd is gebleven: Indië, Nederlandsch-Indië voor den één, Indonesië voor den ander, en in het centrum: „Linggadjati“ voor iedereen.

We zeggen wel niet te veel, wanneer we met zorg uitspreken, dat het volk van Nederland nog steeds al te lauw tegenover deze dingen is blijven staan. Welbeschouwd is dit onderwerp toch van niet minder actualiteit dan de heele oorlog het is geweest. Geen te bonte taal sprak de oud-minister-president Gerbrandy, toen hij er op wees, dat het aanvaarden van Linggadjati betekende het alsnog-verliezen van den oorlog. Inderdaad — en het is om te huilen, te schreeuwen, wanneer wij denken aan de offers van den bezettingstijd en de duizenden nog dagelijks bloedende levens en nu voor oogen zien hoe een Staten-Generaal, ja een regeering zelf collaboriert, en dat schaamteloos, met in beginsel denzelfden vijand van wien God ons door veel pijn en smart heen genadig had willen verlossen.

Dat is het aangrijpende: dat het volk, de volksvertegenwoordiging, de regeering, ziende blind en hoorende doof is of wil zijn. Dat een minister zonder blikken of blozen voor den Staten-Generaal verklaaren kan: We moeten niet vast blijven zitten aan het schema van wet en grondwet, dat de terreur ginds vergoelikt wordt door dezelfde, die haar hier „illegaal“ bestreden hebben — we denken aan Schermerhorn — en dat het volk ondanks alle krantenkoppen maar niet wakker wordt en den weg vindt tot een luiden

schreeuw
pers wil
langzamer
paar maan
veel meer
steeds fell
maar gena
gesprekke
den bezet

Toen ko
lijk was,
door alle
ter stelt
en als ze
laag-bij-de
zaak raak
het hart
Men kan
verklaren
iets derge
zich hie
die de ges
willen op
deze in z
tijd gekom
ten wij zu
indolentie
kapte rev
gaderzaler

We wet
zicht nog
dat somm
reden. Wa
daag of g
in den oo
strijd niet
heeft zich
maakt. H
zien en w
het gebeu
den vijand

Maar é
zeggen, n.
regering
zijn er toe
artikelen,
naren nie
rechtsverk
tigit conse

Inderda
zuiks is ge
de vraag
noeg is ge
en redevo
dische an
stempelen
geeringspc
dijati niets
des H
bepalingen
totaal ons
over de s
zulke ond
en Zijn
ging acht
schuil. O
„wet“ ove
zwegen, n
kunnen o
uur voor
roepen, da
omkeering
antwoorde
op de nat
wet“ en
evenzoo ge
pen, indie
zegd word
van d
getuigenis
het klinkt
Slot; de t
arena is
nen tot d
past, al
onderling

Is het w
zegend wo
zou God
schenken
de ramp i
En nu
metterda
dienen we
strijd niet
Allerh
wachte
Dan mag
spiegelen
kranten o
maar de r
gewaar
energiek o
de kracht